

за критическото положение на нѣмцитѣ отъ създаването на френско руския съюзъ, който постави Германия между чука и наковалнята, твърди, че силата на нѣмското оръжие нѣма да бжде въ състояние да избави нѣмскиятъ народъ отъ това трудно положение, нѣ само чародѣйната сила на нѣмската ученостъ ще спаси Германия отъ погибель.

Не е ли тогава науката единственото непобѣдимо оръжие и за насъ българитѣ, съ което ще трѣбва да се въоружимъ за да отстоимъ на застрашената ни отъ всѣкѣждѣ национална и политическа независимостъ.

Отъ до тукъ казаното се вижда, че въ днешно врѣме при всички съсловия се явяватъ повече изисквания по отношение нравствената сила и общото образование, защото опасноститѣ и изкушенията за всички сѣ се увеличили, вслѣдетвие културното положение и дѣлението на работата.

Слѣдъ прочитанието на отчета и коментарийтѣ по него, директорътъ се обърна къмъ матурикантитѣ и съ тѣколко назидателни думи имъ обърна вниманието върху тѣхнитѣ обществени длѣжности, като бждащи граждани.

Слѣдъ това матуриканта Йордановъ Йорданъ каза слѣдното:

Многоуважаемо събрание!

Ето най послѣ пакъ дойде деньтъ, въ който всички: общество и родители, учители и ученици очакватъ да видятъ плода на своя едногосенъ трудъ, деньтъ, въ който всѣки ученикъ, слѣдъ годишенъ, занурителенъ трудъ, пожънва плодотѣ на смето, което е сѣлъ, деньтъ, въ който нѣколцина слѣдъ нѣколко годишно усилие празнуватъ успѣшното завършване на онова, въ що сѣ посвѣтили цѣлия си юношески животъ, деньтъ за празденство, въ който цѣлото общество напръгнато слѣди до колко освѣтяванитѣ отъ животворнитѣ лучи на просвѣтата, за която то толкова е жертвало, сѣ можали да напръднатъ, до колко негвитѣ жертви се оправдаватъ чрѣзъ поколението, съ което излива и встѣпва въ пѣтя на напръдъка. Зашото всѣки знае, че развитието и подиганието на цѣлия общественъ животъ зависи отъ редъ фактори, обаче най мощния и силния между тѣхъ е просвѣтата:— тя е онова културно мѣрило, отъ качеството и степенята на което зависи главно културното и политическото състояние на всѣки народъ; тя е оная мощенъ двигателъ, който е тикалъ и ще тика за напръдъ народитѣ въ пѣтя на правилно развитие и който ги е водилъ и ще ги води и повдига на по завидно и по-завидно културно стѣпало. Просвѣтата е оная дѣятелъ, който тъй добръ даде своитѣ плодове частно за нашия народъ, който, като бѣ единъ мъртавъ трупъ, готова плячка въ рѣцѣтѣ на лакомия и коварецъ грѣкъ, можа да застане на крака и, отначало макаръ и бавно, по послѣ доста засилено, да върви напръдъ и достигне до това положение, въ каквото се намира сега. Стъзвалъ и увѣренъ, че просвѣтата е най силния факторъ, който ще ускори неговото развитие, българския народъ отрано живо се залови да се избави отъ ужасния мракъ на невѣжеството и да се просвѣти. Ето защо той въ кѣсо врѣме отвори много училища,